

Bogár László: Cselekedjünk, ahogy lehet!

2013 július 31. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs

értékelve

Mérték

Orbán Viktor Tusnádfürd?n tartott el?adásait mindig nagy figyelem kíséri, és ez ezúttal sincs másként. Az általa most vázolt dilemma, amelynek különböz? rétegeit gyakran érintette már, a maga teljességében jelent meg el?adásában.

Az ország „birodalmi” függése, az ezt kiszolgáló „pénzszivattyúk”, valamint a kifosztást mérsékelni képes nemzeti nagyt?ke, illetve a magyar „multik” hálózatának kiépítése a legf?bb elemei e kérdéskörnek.

A dilemma jobb megértéséhez egy id?ben és térben távoli történetet kellene áttekinteni, amelynek most sajátos aktualitást ad egy hatvan évvel ezel?tti esemény. Akkor ért véget ugyanis a koreai háború, amely az els? nukleáris világháborúval fenyeget? összecsapás volt Amerika, Kína és a Szovjetunió között.

Maga Korea csak szerencsétlen és véttlen áldozat volt ebben a játszmányban, azt is mondhatnánk, egyszer? „l?tér”, ahol egymást tesztelte a három nagyhatalom, és ez a l?tér kis híján az egész világot berobbantotta. A cinikus és gátlástalan háborút a még cinikusabb és gátlástalanabb béke követte, pontosabban egy hatvan éve tartó fegyverszünet. És persze a megvezetett világ ma is bambán asszisztál ehhez a folyamatos színjátékhoz. Témánk szempontjából igazán fontos mozzanat azonban Dél-Korea. A háborút követ? évtized során, ezt ma már kevesen gondolnák, Dél-Korea nyomorúságosabb helyzetben volt, mint Észak, ahová az emberi és természeti er?források nagyobb b?sége szakadt, mint Délre. Ráadásul a társadalmi, gazdasági, politikai elitek, akik a legprimitívebb kollaboránsok voltak, brutális diktatúrájukkal gátlástalanul fosztogatták tovább saját népüket. Ne legyenek illúzióink!

Dél-Koreának, ennek a kifosztott perifériának az oligarchikus gazdasági kapitalizmusa semmivel sem volt kevésbé iszonyú, mint Észak kommunizmusnak nevezett brutális, oligarchikus politikai kapitalizmusa. Sajnos nem könny? beazonosítani, hogy a hatvanas és a hetvenes évek során milyen változások és hogyan mentek végbe az elitek körén belül, pontosabban bels? együttm?ködési és konfliktus tereiben, mindenesetre a változás lényege néhány évtized távolából a következ? módon foglalható össze. Elkezd?dött, és az elmúlt két évtized során sikeresen kiteljesedni látszik egy olyan stratégia, melynek a központi elemét a „chaebol”-ok (Samsung, Hyundai, Daewoo, LG stb.) képezték. Ezek olyan viszonylag rövid id? alatt hatalmasra n?tt vállalatok, amelyek a hetvenes évek végét?l jelen vannak önálló szerepl?ként a globális térben, ma pedig egyes szektorokban már meghatározó szerepl?k világszerte. Ehhez az elképeszt? nagyságrend? változáshoz több tényez? összekapcsolódására volt szükség, és ez óriási áldozatot követelt a koreai népt?l. A rendkívül alacsony bérek még a hetvenes években is csak nyomorúságos életkörülményeket tettek lehetővé, és a legkisebb lázadási kísérletet is brutálisan leverte a diktatúra. Ám az iszonyú áldozat hozadéka, és ez itt a lényeg, ezeknél a hazai multiknál halmozódott fel. Ez tette aztán lehetővé és szükségessé is, hogy kés?bb az iszonyú áldozatokat meghozó koreai társadalom is részesüljön az így felhalmozott hatalmas gazdagságból. Íme, egy stratégia arra, hogy egy koldusszegény periféria hogyan tudja javítani pozícióját a globális táplálkozási láncban.

Orbán Viktor távlati elképzelései hasonló logikára épülnek. Magyarország ma – minden helyén való, s önbeteljesítő jósátnak szánt optimizmusa ellenére – szegény félperiféria. A globális birodalmi függésünk ennél nagyobb már nem is lehetne, a pénzszivattyúk az elmúlt harminc év során több százmilliárd dollárnak megfelelő erforrást szívtak ki az országból. A magyar társadalom tehát már meghozta a dél-koreaihoz mérhető óriási áldozatokat, hiszen békésen (sokkal békésebben, mint annak idején Dél-Korea) tette, hogy béreinek reálértékét visszavigyék a hetvenes évek végének megfelelő szintre. Ráadásul jelentős mértékben a „bennszülöttek” áldozatvállalása nyomán felnövekedben vannak a hazai multik, a nemzeti nagytűke is. A dolgok koreai logikája alapján tehát most a nagy visszaosztásnak, a magyar társadalom kárpótlásának kellene következnie, ám a hazai nagytűkések magatartásából, pláne megnyilatkozásaiból valami egészen más sejlik fel.

Nevezetesen az, hogy tűk úgy vélik, a magyar társadalomnak most kell csak igazán nekilátnia az áldozatok meghozatalának. Minden eddiginél alacsonyabb béreket, és minden eddiginél alacsonyabb adóterheket követelnek, mármint maguknak. A miniszterelnök pontosan látja ezt a csapdát, és a globális birodalom elleni lázadási kísérlete többek között éppen erre vezethető vissza.

Az ide települt globális szereplők adóinak jelentős növelésével erforrásokhoz kíván jutni, hogy a dél-koreai típusú stratégia árát ne csak a magyar nép legyen fizesse meg. Ennek a számos kockázatot tartalmazó stratégiának a másik hozadéka pedig most látszik felsejleni. Az hazánkban tevékenykedő globális vállalatok eddig azzal fenyegeteztek, hogy kivonulnak, ha nem kapják meg a kedvező elbánás általuk megkövetelt elemeit. Helyes, mondja erre most már egyre magabiztosabban a miniszterelnök, akkor az így leértékelődött itteni vagyontokat máris felvásárolja a hazai nagytűke, és egyúttal azonnal átveszi a piacaitokat is, úgy, hogy csak tessék, el lehet menni. A pénzügyi, kereskedelmi és energiahálózatoknál már javában zajlik is a helycsere, amelynek kimenetelét persze ma még nehéz előre látni. Egy valami biztos, ha nem tudunk kitörni nyomorúságos félperiféria helyzetünkbe, akkor az eddigi lejtőn való lecsúszásunk hirtelen „szabadesésbe” mehet át. Cselekednünk kell tehát. Reményik Sándor versének címével szólva, „Ahogy lehet”.

Bogár László – magyarhirlap.hu

Ajánló